

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Auctarium. Sive Additiones Ad Viri Clarissimi Henr. Zoesii
J.V.D. Universum Jus Canonicum**

Geismar, Justus Moritz von

Coloniæ Agrippinæ, 1691

Ad tit. 3. de libelli oblat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62259](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62259)

non nisi species jurisdictionis distinctas respicere, quia ab una specie exercitium unius actus recte extenditur ad actus alios ejusdem speciei; sic si quis per prescriptionem acquisivit unum actum, recte extenditur ad ceteros actus ejusdem speciei. *Alexand. consil. 68. n. 18. vol. 2.* Nisi tamen alius esset in quasi possessione aliorum actuum, tunc enim actus unius speciei non posset extendi ad ceteros actus, eò quod videntur esse omnino à se invicem separati. *Barb. de prescript. p. 2. q. 2. nu. 22. & seqq. Bronch. cent. 1. misc. assert. 9.*

AD TIT. II.

De foro compet.

Ad finem numeri primi adde: Realis regulariter locum habet in criminalibus, ne facinorosus fugam arripiat, regulariter tamen requiritur ut præcedat mandatum Judicis. *l. 3. c. de exhib. reis.* Ratio est quod ab executione inchoandum non sit, nisi tamen quis in flagranti crimine deprehendatur, vel sit suspectus de fuga, quia talis mox sine ulla commissione ulteriori capi potest per L. ait Prætor 10. §. si debitorem ff. Quæ in fraud. credit. in causis civilibus autem regulariter est prohibita. *un. C. de prohib. sequestr.* Eò quod inverso juris ordine sumatur exordium, excepto tamen si debitor sit suspectus de fuga, quo casu etiam in causa civili propria auctoritate debitor potest detineri, maxime si forensis sit. *Peckius in Tractat. de jure sist.*

A. finem numeri secundi adde: Citatio autem continere debet Primò nomen citantis, ut sciatur an habeat legi-

timam personam. Secundò, nomen Judicis citantis, ut sciatur an ille qui citat sit Judex competens, si enim esset incompetens, impunè citanti non pareretur, citatus tamè ad Judicem incompetentem comparere tenetur, & suam exceptionem si quam habet Judici exhibere, *tot. tit. ff. si quis in ius vocat. non ierit.* Tertiò, locum Judicii, ut sciatur an locus sit tutus, quod tamen intelligendum est tantum de judicio delegato, quia si quis citetur ad tribunal ordinarium & nihil exprimat, censetur quis ad locum solitum citatus, *L. si locus 59. ff. de judic.* Quartò, citatio continere debet nomen rei, sive ejus qui citatur, ut citatus positivè sciat se vocari ad iudicium. Quintò, causam ob quam citatur, ut sciat semper quare conveniatur. *Clem. 2. ut lito non contest.* Sextò, diem & terminum, ut citatus sciat diem ad quem vocatur non esse feriatum. Debet autem citatio fieri per apparitorem, qui si dicat se ex mandato Judicis citare, fides ei adhibenda est ex communi praxi. *Marant. p. 6. §. citatio num. 52.* Hoc etiam extra questionem est, quod, si apparitor dicat se citationem fecisse, ei omnimodè credatur, tum quod deponat de facto proprio, tum etiam quod electa in hoc sit ejus industria, adeoque pro ipsius dicto præsumitur. *Gail. lib. 1. obs. 54. num. 4. Menoch de arbitr. casu 112.*

AD TIT. III.

De libelli oblat.

Ad finem numeri primi adde: Libellus alius est articulatus, alius simplex. Articulus est, qui continet in se plus

B 3

plus

plures articulos. Simplex verò est, in quo continuata fit narratio. *Trentl. disp. 4. Vult. ad princ. de action. Insti.* alii hunc vocant summarium, illum verò positional:m.

A D T I T. V.

De litis contest.

Ad finem numeri 2. adde: Litis contestatio dicitur secundum Oldendorpium, cum ab Actore primò, deinde à reo negotii principalis fit narratio, ad hoc ut Judex de causa incipiat cognoscere, *l. 1. C. eod.* Originem habet à libertate Romanorum, ne alicui in iudicio fieret violentia in causis civilibus, quare post affirmationem actoris, & responsum rei eo animo factum, uti Judex litem decideret, solebant testari, id est testes rogare, ut litis contestatio dicta sit quasi duorum vel pluriù adversariorum testata ordinatio iudicialia, & exinde capit Judex habere potestatem cognoscendi, decidendi, exequendi, juxta illa prætoris verba do, dico, addico, do iudicium postulantibus, dico sententi:m post litem contestatam, addico rem victori, & exequor illam; quod postremum dicitur legis actio, quasi jussu planè legis id fieri sit necessarium. Adeoque litis contestatio quoad originem descendit ex jure naturali, quoad solennitatem ex Romanorum auctoritate, materia sunt controversiæ, quæ sine iudicio componi non possunt. Forma expositio facta iudici ab actore & reo animo contestandi litem. Finis ut partium voluntate causa subiciatur cognitioni iudicis, ne quid violentum admittatur in sacro-

sancta iustitiæ officina, & ne quis ullam de executione juris, sed de seipso habeat occasionem conquerendi.

Adnu. 6. Quæres: an per oppositionem exceptionis lis censetur contestata. & si dilatoria sit, certum est quod non, quia hæc principalem petitionem actoris non concernit, quæstio est de peremptoria: v.g. peto à Tio decem, quia promisit, ille responderet, quod metu inductus promiserit Resp. Adhuc negativè, quia adhuc non est contradictoria responsio, neque adhuc patet, de quo Judex cognoscere debeat, probatur. *l. ex cap. 1. eod. in 6.* Ubi dicitur, quod talis exceptionis objectio litis contestationem non impedit, ergò per illam adhuc facta non est; probatur *2. ex c. 2. eod. in 6.* ubi dicitur quod per hoc nequaquam litis contestatio facta intelligatur, sed eâ non obstante illam fieri oporteat, nisi sit exceptio talis, quæ litis finita dicitur, hæc enim si in continenti probari queat, etiam litis contestationem impedit. *d. c. 2.*

Officies cap. prout x. de dolo & contum. in quo per exceptionem præscriptionis videtur lis contestata, & dicitur esse contestata, item in cap. Venerabilis inf. de except, per exceptionem permutationis seu cambii, item in cap. Raynuisus inf. de testam. per exceptionem annalis præscriptionis, item in *l. si filius s. exceptionibus ff. de interrogat. act.* Instituta actione, & opposita tali exceptione videtur esse iudicium. Respondet *Gloss. inc. 2. h. tit. in 6.* Aut reus directè respondet libello, se non teneri, quia intervenit pactum, & est litis contestatio, aut simpliciter dicitur